

Raport

**Monitorizarea implementării
Planului de acțiuni pentru implementarea
Programului național de asigurare a egalității de gen
pe anii 2010-2015**

(în perioada anului 2010)

Chișinău - 2011

ABREVIERILE UTILIZATE ÎN RAPORT

APL	Administrația Publică Locală
ANOFM	Agencia Națională de Ocupare a Forței de Muncă
ASEM	Academia de Studii Economice
BNS	Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova
CEDAW	Convenția ONU asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei
CEC	Comisia Electorală Centrală
CNRT	Centrul Național de Resurse pentru Tineri
CPD	Centrul “Parteneriat pentru Dezvoltare”
DAS PF	Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei
DGÎTS	Direcția Generală Învățământ, Tineret și Sport
DPAEGPV	Direcția Politici de Asigurare a Egalității de Gen și Prevenirea Violenței
ITS	Infecțiile cu transmitere sexuală
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MEd	Ministerul Educației
ME	Ministerul Economiei
MMPSF	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
MS	Ministerul Sănătății
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
ONG	Organizații non-guvernamentale
ONU	Organizația Națiunilor Unite
OSC	Organizațiile societății civile
OSCE	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
PASET	Proiectul de abilitare economică a tinerilor
PAUEM	Planul de Acțiuni „UE-Moldova”
PNAEG	Programul național de asigurare a egalității de gen
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
RM	Republica Moldova
SAS și PF	Secția Asistență Socială și Protecție a Familiei
TFU	Trafic de ființe umane
UE	Uniunea Europeană
UNFPA	Fondul ONU pentru Populație
UNICEF	Fondul ONU pentru Copii
UNIFEM	Fondul ONU pentru Femei
USM	Universitatea de Stat din Moldova
VF	Violența în familie

CUPRINS

Introducere

Partea I. Metodologia monitorizării

**Partea a II-a. Monitorizarea implementării Planului de
acțiuni pentru implementarea
Programului național de asigurare a
egalității de gen pe anii 2010-2015**

Concluzii

Recomandări

INTRODUCERE

În decembrie 2009 Guvernul Republicii Moldova a adoptat Programul național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015 și Planul de acțiuni pentru implementarea, în perioada 2010-2012, a Programului național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015 (Hotărârea Guvernului nr.933 din 31.12.2009).

Programul național de asigurare a egalității de gen în Republica Moldova pe anii 2010-2015 (în continuare - Program național) prevede o abordare comprehensivă de integrare a principiului egalității între femei și bărbați în documentele de politici din toate domeniile și la toate nivelurile de adoptare și implementare a deciziilor. Scopul acestui program rezidă în asigurarea promovării egalității de gen în viața economică, politică și socială a femeilor și bărbaților, aceasta constituind baza respectării drepturilor umane fundamentale ale tuturor cetățenilor țării. Programul național este complementat cu Planul de acțiuni pentru implementarea, în perioada 2010-2012, a Programului național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015.

În perioada menționată reprezentanții structurilor de stat și ai societății civile au efectuat un șir de activități pentru promovarea egalității genurilor în societate. În ianuarie-februarie 2011 specialiștii ministerelor de resort, ai APL, structurilor specializate au elaborat rapoarte privind implementarea documentului menționat mai sus. Analiza implementării documentului timp de un an de zile de la adoptare a permis evidențierea progreselor și obstacolelor și elaborarea propunerilor de îmbunătățire a acțiunilor în domeniu.

Raportul de monitorizare a realizării Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015 (în perioada 2010) a fost elaborat de specialiștii Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova în conformitate cu stipulările Legii nr. 5-XVI din 09.02.2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, pct.5 din Hotărârea Guvernului 933 din 31.12.2009 cu privire la aprobarea Programului național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015, și a Recomandărilor Comitetului CEDAW adresate Republicii Moldova.

Comitetul cu privire la eliminarea discriminării față de femei cheamă Statul-parte să monitorizeze, prin indicatori cuantificabili, impactul legilor, politicilor și a planurilor de acțiune, și să evalueze progresul obținut în vederea realizării egalității de fapt a femeilor. Statul-parte este încurajat să folosească aceste date și indicatori la elaborarea legilor, politicilor și programelor de implementare eficientă a Convenției.

/ Comentarii finale ale Comitetului privind eliminarea discriminării față de femei: Republica Moldova. Sesiunea a 36-a, august 2006 /

Partea I. METODOLOGIA MONITORIZĂRII

Monitorizarea este un sistem de tehnici și un mecanism de identificare a schimbărilor care se produc în cadrul implementării programelor, documentelor prin culegerea sistematică și periodică a datelor.

Monitorizarea este necesară în planificarea și implementarea oricărui program, document sau activități. Monitorizarea este o activitate permanentă de determinare a progreselor activităților în raport cu rezultatele planificate.

Monitorizarea realizării obiectivelor / prevederilor stipulate în documentele de politici oferă cadrul pentru:

- Determinarea progreselor în obținerea rezultatelor scontate: co-raportul dintre acțiunile stipulate și realizările „de facto” în urma acestora;
- Identificarea problemelor / barierelor apărute în procesul implementării activităților;
- Elaborarea propunerilor care vor facilita realizarea obiectivelor stabilite.

Monitorizarea reprezintă și un instrument de corectare a disfuncționalităților care pot apărea în timpul implementării documentelor adoptate.

Monitorizarea gradului de realizare a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015 (pentru perioada 2010) a fost efectuată în ianuarie-februarie, 2011.

Baza de lucru a evaluării:

- documentele de bază: Programul național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015 și Planul de acțiuni pentru implementarea, în perioada 2010-2012, a Programului național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015
- materialele statistice informative în domeniu (date statistice oficiale)
- rapoartele sectoriale / ministeriale în domeniu pentru anul 2010
- rapoarte / informații a APL, Secțiilor / Direcțiilor de ASPF din raioanele țării
- rapoarte ale organizațiilor cu activități în domeniu
- rapoarte relevante din alte domenii, cu referire la activitatea organismelor internaționale: „Proiectul Protecția și Abilitarea Victimelor Traficului de Ființe Umane și Violenței în Familie”: Rezultate PNUD 2010 / Componenta Protecție. Rezultate. UNFPA, 2010 etc.

Etapele de lucru realizate:

- analiza documentelor cadrului legal și normativ

- analiza materialelor statistice în domeniu și a informațiilor sectoriale / ministeriale/APL în domeniu pentru anul 2010

S-a operat cu indicatori:

- cantitativi (Nr. de activități, nr. și categoriile de personal instruit, publicații mass-media, cazuri de violență în familie și trafic de ființe umane etc.)
- calitativi (calitatea documentelor, rapoartelor sectoriale, a publicațiilor în domeniu etc.).

Metodele de lucru aplicate: analitice, comparative.

Concluzii: la formularea acestora specialiștii au recurs la compararea corespunderii indicatorilor / acțiunilor „planificate” și „realizate de facto”, determinarea progreselor și obstacolelor în domeniu, a consecințelor pentru politica egalității de șanse pentru femei și bărbați.

Recomandări: opiniile specialiștilor formulate în baza datelor monitorizării referitor la modalitățile și direcțiile posibile de îmbunătățire / fortificare a politicii de stat în domeniul egalității genurilor.

Limitări și obstacole:

- calitatea nerelevantă a unor informații sectoriale și teritoriale (fără analize, preponderent cu caracter descriptiv)
- insuficiența indicatorilor relevanți evaluării etc.

Lecții înșușite:

- Monitorizarea necesită implicarea mai multor actori sociali, atât a reprezentanților structurilor de stat, cât și a societății civile, în scopul asigurării unei abordări realiste a domeniului / documentului analizat.
- Realizarea eficientă a monitorizării necesită dezvoltarea capacităților respective atât a reprezentanților structurilor de stat, cât și a societății civile; elaborarea ghidurilor speciale.
- Antrenarea în procesul de monitorizare a mai multor actori sociali poate duce la unele avantaje: conștientizarea comună a problemelor și identificarea soluțiilor / recomandărilor relevante pentru domeniul prioritar de intervenție.

Partea II. MONITORIZAREA REALIZĂRII PLANULUI DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL DE ASIGURARE A EGALITĂȚII DE GEN PE ANII 2010-2015 (ÎN PERIOADA 2010)

2.1. Privire generală

Monitorizarea Planului de acțiuni pentru implementarea, în perioada 2010-2012, a Programului național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015 s-a focusat pe identificarea progreselor și obstacolelor în aplicarea documentului. Au fost analizate informații a 45 de structuri abilitate în domeniu la nivel central și local.

La analiza planului majoritatea specialiștilor din cadrul unor ministere, altor autorități ale administrației publice centrale, s-au condus de formatul documentului vizat, având la bază obiectivele și activitățile specifice stipulate în document. Realizarea documentului și-a găsit oglindire în informațiile prezentate de instituțiile de resort.

Menționăm creșterea calității informațiilor a ministerelor de resort, ce reprezintă un rezultat al acțiunilor de consolidare a capacităților specialiștilor în domeniu. În acest sens drept exemplu pozitiv poate servi modalitatea de raportare a subdiviziunilor MMPSF, MAI, ANOFM, BNS, MEd, ME, MS. Informațiile cu privire la acțiunile realizate sunt structurate conform planului vizat / sunt prezentate și unele analize a domeniului de intervenție. În mod special menționăm informațiile / rapoartele Consiliului raional Rezina, Direcției PSFC Ștefan-Vodă, Direcției ASPF Soroca, Consiliului raional Orhei, unde specialiștii vin și cu propuneri concrete de ajustare a obiectivelor și acțiunilor stipulate inițial. Analiza informațiilor prezentate de instituțiile abilitate în domeniu demonstrează rolul important al specialiștilor: calitatea rapoartelor se află în relație directă cu nivelul de pregătire, sensibilitate față de subiect al persoanelor responsabile.

În același timp, menționăm că unele instituții nu și-au identificat direcțiile de activitate în cadrul documentului menționat. Astfel, din demersurile unor structuri: a Ministerului Justiției, Confederația Națională a Patronatului din R.Moldova ș.a. reiese că planul menționat nu prevede acțiuni ce țin de competența acestora¹. Unele structuri nu au prezentat informațiile necesare: Biroul Relații Interetnice, Ministerul Mediului, Consiliul raional Basarabeasca, Consiliul raional Edineț, Consiliul raional Ocnița, Consiliul raional Briceni, Consiliul raional Hîncești, Consiliul raional Căușeni, Consiliul orașenesc Cahul, Consiliul raional Dondușeni, Consiliul raional Nisporeni, Consiliul raional Fălești, Consiliul raional Florești. Informațiile pe marginea Planului de acțiuni parvenite din Municipiul Chișinău acoperă doar domeniul sănătății. În acest sens, se atestă necesitatea de a sensibiliza

¹ Scrisoarea Ministerului Justiției din 15.02.2011; a Confederației Naționale a Patronatului din R.Moldova din 26.01.2011.

reprezentanții ministerelor și altor structuri decizionale și executive la capitolul „gender mainstreaming” sau abordare complexă a egalității între femei și bărbați, care prevede integrarea principiului egalității între femei și bărbați în politicile și în programele din toate domeniile și la toate nivelurile de adoptare și aplicare a deciziilor. Acest lucru ar facilita înțelegerea ideii că fiecare structură este responsabilă de promovarea acestui concept în activitatea sa în pofida faptului că nu sunt expres indicate drept responsabile de implementarea prevederilor Programului național și a Planului de acțiuni sau altor documente strategice.

La pregătirea prezentului raport s-a ținut cont de informațiile administrației publice locale în domeniu. În mod special trebuie menționat faptul, că unele APL au elaborat planuri de nivel local pentru realizarea documentului vizat: Ungheni, Soroca, Edineț.

Cu referire la informațiile parvenite din teritoriu și de la ministere, menționăm faptul că cea mai mare parte a documentelor poartă caracter informativ, de enumerare a activităților realizate, fără analize a progreselor și obstacolelor existente, iar deseori și caracter formal. Lipsa cifrelor concrete de beneficiari, persoane implicate, cazuri soluționate demonstrează atitudinea formală de lucru la capitolul menționat.

În informațiile prezentate, practic, nu și-au găsit reflectare aspectele de finanțare a activităților realizate, a resurselor alocate. Doar în raportul Ministerului Finanțelor au fost elucidate datele cu privire la mijloacele financiare alocate pentru întreținerea Centrelor de asistență a victimelor traficului de ființe umane și violenței în familie².

2.2. Rezultatele monitorizării

Domeniul 1. Ocuparea forței de muncă și migrația

Obiectivul specific 1.1. Creșterea angajării în rândul femeilor și reducerea discrepanței salariale în funcție de gen

Activitatea specifică 1.1.1. Integrarea dimensiunii de gen în Codul muncii, planurile anuale din domeniul ocupării forței de muncă, în actele normative privind protecția muncii și condițiile de muncă

Termenul de executare: 2010-2011

Responsabilii de realizare: MMPSF

Informația despre realizare:

1. În perioada indicată a fost adoptată Legea Nr. 168 din 09.07.2010 pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova. Publicat: 07.09.2010 în Monitorul Oficial Nr. 160-162

² Raportul Ministerului Finanțelor din 15.02.2011.

art Nr: 586. Drept urmare operate modificări în art. 1, art.9, art.10, art.103, art.105, art.108, art.110, art.111, art.116, art.199, art.249, art.318 ale Codului muncii.

Concluzie: Realizată.

Recomandări:

1. Alocarea mijloacelor financiare suficiente pentru asigurarea funcționării eficiente a legii și efectuarea activităților relevante indispensabile implementării cu succes a prevederilor acesteia.

Activitatea specifică 1.1.5. Organizarea campaniilor de informare și conștientizare pentru publicul larg, în particular în zonele rurale, privind dreptul femeilor și bărbaților la tratament egal pe piața muncii și în viața economică

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: Ministerul Economiei, MMPSF

Informația despre realizare:

1. Organizarea Festivalului „Familia”, în care și-au găsit reflectare parțială și subiectul vizat. Festivalul Familia a fost organizat pentru a 2-a oară în RM de către MMPSF și APL din 10 raioane, cu sprijinul UNFPA, IOM, UNDP și UNICEF. Evenimentele au întrunit în jur de 70,000 participanți și au sensibilizat publicul cu privire la astfel de teme ca valorile familiei, toleranța zero față de violența în familie, o implicare mai mare a bărbaților în îngrijirea copiilor și responsabilitățile casnice, etc.
2. Organizarea diferitor activități de informare la nivel raional / local

Concluzie: Realizată.

Recomandări:

1. Subiectul vizat necesită reflectare expres / mai explicită în activitățile de informare.

Activitatea specifică 1.1.6. Încurajarea participării femeilor pe piața muncii prin reducerea discriminării de gen, ratei șomajului și creșterii ratei de ocupare în rândul femeilor

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF (ANOFM), Ministerul Educației, APL

Informația despre realizare:

1. Pe parcursul anului 2010 prin intermediul ANOFM au fost înregistrate 81,5 mii persoane, dintre care 50,3% constituie femeile. În rezultatul aplicării diferitor măsuri active pe piața muncii au fost plasate în câmpul muncii 14,7 mii persoane, dintre care 54,5% sînt femei.
2. De servicii de mediere au beneficiat 104,5 mii persoane, inclusiv 51,9% femei. Au fost asigurate cu loc de muncă 14,8% din femeile beneficiare de servicii de mediere a muncii.
3. În 2010 de servicii de informare și consiliere profesională au beneficiat 56,4 mii persoane, dintre care 52,6% sunt femei.

4. Prin serviciul de formare profesională se contribuie la îmbunătățirea capacității și competitivității șomerilor (inclusiv femeilor) pe piața muncii. Pe parcursul 2010 au absolvit un curs de formare profesională 71,6% femei din nr total de absolvenți ai cursurilor.
5. O oportunitate deosebită pentru încadrarea în câmpul muncii a șomerilor (inclusiv a femeilor), care aparțin unor categorii cu acces mai dificil de reîntregare pe piața muncii, reprezintă lucrările publice. Pe parcursul anului 2010 au fost antrenate la lucrări publice 1,8 mii persoane, dintre care 36,3% constituie femeile.

Concluzie: Realizată.

Recomandări:

1. Organizarea mai multor acțiuni de informare la acest capitol la nivel de comunitate (în vederea asigurării accesului la informații, în special a persoanelor din categoriile defavorizate).

Activitatea specifică 1.1.7. Realizarea studiului situațional al statutului femeii pe piața muncii la nivel rural

Termenul de executare: 2009-2010

Responsabilii de realizare: MMPSF, Ministerul Economiei

Informația despre realizare:

1. Studiul situațional al forței de muncă în mediul rural, inclusiv prin prisma de gen a fost realizat în 2009 și publicat în 2010. Studiul a fost realizat de Institutul de Dezvoltare Urbană în cadrul Proiectului comun Consolidarea Sistemului Statistic Național, cu suportul UNIFEM și PNUD Moldova

Concluzie: Realizată.

Recomandări:

1. Organizarea mai multor acțiuni de informare la acest capitol în vederea utilizării datelor obținute în elaborarea programelor / planurilor de dezvoltare.

Obiectivul specific 1.2. Eliminarea tuturor formelor de discriminare pe piața muncii în bază de gen

Activitatea specifică 1.2.2. Actualizarea continuă a sistemului informațional automatizat unic al pieței muncii, în dimensiune de gen

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF (ANOFM), Ministerul Educației, autoritățile publice centrale

Informația despre realizare:

1. Majoritatea ATOFM sunt dotate cu posturi de autoinformare. Orice persoană în căutarea unui loc de muncă, inclusiv femeile, pot să se autoinformeze despre posibilitățile de căutare a unui loc de muncă. În cadrul structurilor ANOFM: – funcționarea paginii web a ANOFM

(www.anofm.md) care este permanent actualizată cu informația despre locurile de muncă libere și alte informații curente despre situația pe piața muncii și măsurile întreprinse în acest domeniu de ANOFM; – portalul guvernamental „Piața Muncii din Republica Moldova” (www.jobmarket.gov.md), unde angajatorii pot plasa locurile vacante, iar persoanelor în căutarea unui loc de muncă (inclusiv femeile) – diverse formații: tehnici și metode de căutare a unui loc de muncă, actele normative în domeniul ocupării forței de muncă, comunicate de presă, noutăți și alte informații furnizate de către Agenția Națională.

2. La moment, este în proces de definitivare Sistemul Informațional Integrat „Evidența migrației de muncă”, grație proiectului „Consolidarea capacității Moldovei de gestionare a pieței muncii și de reîntoarcere a migranților în cadrul parteneriatului de mobilitate cu Uniunea Europeană”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Agenția Suedeză pentru Ocuparea Forței de Muncă.
3. În același timp, este importantă evaluarea eficienței sistemului informațional automatizat unic al pieței muncii, avînd în vizor co-raportul dintre acces la informații și angajare în cîmpul muncii.

Concluzie: Realizată (în termeni abordați).

Recomandări:

1. Perfecționarea modalității de evaluare a eficienței sistemului informațional automatizat unic al pieței muncii.

Activitatea specifică 1.2.3. Implementarea tehnologiilor on-line la baza de date privind cererea și oferta pe piața muncii, inclusiv prin prisma de gen

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF (ANOFM), Ministerul Educației, autoritățile publice centrale

Informația despre realizare:

1. Implementarea setului de programe aplicative „Jobless” a permis automatizarea procedurilor de lucru cu șomerii și angajatorii: înregistrarea, consultanța, ținerea evidenței, implementarea planurilor individuale de mediere, achitarea prestațiilor de șomaj, instruirea și orientarea profesională, evidența locurilor de muncă libere, a lucrărilor publice, inclusiv prin prisma de gen.
2. În baza rețelei corporative și a tehnologiilor respective de restricționare a utilizatorilor s-a trecut la tehnologia **on-line** de introducere, prelucrare și stocare, soldată cu crearea bazei de date unice pentru întreaga republică.
3. Pe parcursul anului 2010 pe pagina web a ministerului a fost plasată informația privind funcțiile vacante existente și anunțul cu privire la organizarea concursului întru ocuparea lor. În rezultatul concursului organizat, pe perioada anului 2010 au fost angajate 27 de persoane la funcțiile vacante anunțate, 18 dintre ele fiind femei.
4. În același timp, este importantă evaluarea eficienței tehnologiilor on-line

Concluzie: Realizată / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Regândirea modalității de evaluare a eficienței tehnologiilor on-line

Activitatea specifică 1.2.6. Elaborarea și implementarea măsurilor legale de prevenire, combatere a hărțuirii sexuale și a altor forme de victimizare la locul de muncă în Codul muncii, precum și în alte acte normative și legislative aferente

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF (ANOFM), Ministerul Educației, autoritățile publice centrale

Informația despre realizare:

1. Conform Legii nr.168, Art. 1 al Codului muncii – „Noțiuni principale” – a fost completat cu noțiunile „hărțuire sexuală” și „demnitate în muncă”, definite după cum urmează: „*hărțuire sexuală* – orice formă de comportament fizic, verbal sau nonverbal, de natură sexuală, care lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare sau insultătoare”; „*demnitate în muncă* – climat psihoemoțional confortabil în raporturile de muncă ce exclude orice formă de comportament verbal sau nonverbal din partea angajatorului sau a altor salariați care poate aduce atingere integrității morale și psihice a salariatului.” Art. 9 și 10 au fost completate respectiv cu obligații suplimentare pentru salariați și angajatori.
2. În același timp, constatăm lipsă de informații vizavi de implementarea prevederilor privind hărțuirea sexuală și alte forme de victimizare la locul de muncă.

Concluzie: Realizată / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Sensibilizarea populației asupra fenomenului hărțuirii sexuale în vederea identificării mai eficiente a acestuia.
2. Instruirea organelor de drept în identificarea și managementul cazurilor de hărțuire sexuală.

Obiectivul specific 1.3. Promovarea abilitării economice a femeilor din zonele rurale

Activitate specifică 1.3.1. Promovarea proiectelor investiționale, acordarea consultațiilor financiare și organizarea cursurilor de instruire și reprofilare în zonele rurale și urbane, precum și promovarea recomandărilor pentru susținerea antreprenoriatului în rîndul femeilor în documentele relevante

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei (ANOFM), Ministerul Educației, Ministerul Finanțelor

Informația despre realizare:

1. Conform art. 25 al Legii nr.102-XV privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, șomerii sînt în drept să urmeze cursuri de calificare, recalificare și perfecționare, organizate de ANOFM. În acest context, în scopul susținerii activității de antreprenariat în rîndurile șomerilor (inclusiv a femeilor), ANOFM în comun cu agențiile teritoriale organizează anual cursuri de antreprenor. Pe parcursul anului 2010 au fost înmatriculate la profesia de antreprenor 21 persoane din care 15- femei.
2. În perioada ianuarie–decembrie 2010 a continuat implementarea Componentei I: „Instruire și consultanță” a Programului Național de Abilitare Economică a Tinerilor (PNAET), care are drept scop promovarea și facilitarea implicării tinerilor din zonele rurale ale Republicii Moldova în activitatea antreprenorială. În anul 2010, în cadrul PNAET au fost organizate 14 seminare de instruire în 11 localități, în urma cărora au fost instruiți 384 de tineri, dintre care 61 (15,06%) de tineri sunt antreprenori. Totodată 188 (46,4%) din participanți sunt femei.
3. Din anul 2006, inclusiv anul 2010, Organizația Internațională pentru Migrațiune, în cooperare cu Guvernul Austriei, a oferit suport cetățenilor Republicii Moldova aflați ilegal în Austria. Prin programul de asistență la reîntoarcere voluntară și reintegrare a fost oferit suport unor migranților moldoveni aflați în Austria, Anglia și Irlanda. Adicional, Guvernul Austriei a alocat o linie de buget pentru susținerea cetățenilor moldoveni aflați în țară întru prevenirea potențialilor migranți. Astfel, 490 de persoane din toată republica, în special din localitățile rurale, au primit un grant a câte 400 de Euro fiecare în scopul dezvoltării și susținerii micului business. Din datele respective mai multe femei (2/3) au beneficiat de susținere sub formă de echipament în agricultura, croitorie și set pentru frizerie. Bărbații au primit mai mult echipament tehnic sub formă de cultivatoare, instrumente electrice, pompe, sistem de irigare.
4. Având în vedere importanța remitențelor pentru economia Republicii Moldova, precum și orientarea beneficiarilor de remitențe spre oportunitățile de deschidere a unei afaceri în Republica Moldova, Organizația pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (ODIMM) a organizat consultații, în parteneriat cu Programul Business Advisory Service și Secțiile Economie din cadrul Consiliilor Raionale, a organizat întruniri informative cu antreprenorii din diferite regiuni ale republicii. Întru facilitarea accesului micilor antreprenori la resurse informaționale, au fost oferite consultații micilor antreprenori referitor la produsele de garantare, de către ODIMM au fost distribuite acestora materiale informative relevante. Totodată, a fost actualizată baza de date a instituțiilor financiare pe www.businessportal.md.
5. În perioada de referință, prin intermediul Programului GEA „Gestiunea Eficientă a Afacerii” au fost organizate 51 cursuri de instruire în 18 localități de pe întreg teritoriul republicii, prin care au fost instruiți 1480 de persoane.

Este important de menționat că din total instruiți 928 sunt femei (63%). În prezent, Punctele de contact de afaceri din cadrul secțiilor economie din 8 raioane ale republicii (Edineț, Glodeni, Sîngerei, Rezina, Ungheni, Căușeni, Leova) și UTA Găgăuzia, prestează servicii de consultanță gratuit agenților economici, care se adresează cu diverse întrebări, printre cele mai dese fiind creditarea afacerilor, programele de susținere în afaceri și înregistrarea afacerilor. În perioada de raportare în cadrul programelor de instruire și consultanță orientate spre consolidarea abilităților antreprenoriale au fost desfășurate peste 3000 de consultații, inclusiv pentru reprezentanții mediului de afaceri din zonele rurale.

6. În acest context, menționăm demararea implementării „Programului - pilot de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1”, scopul căruia este mobilizarea resurselor umane și financiare ale lucrătorilor migranți moldoveni în dezvoltarea economică durabilă a Republicii Moldova. Până în prezent, la ODIMM au fost înregistrate 14 cereri de finanțare, toate din regiunile Centru și Nord, în domenii precum ar fi: apicultură, agricultură, prelucrarea lemnului și producerea mobilei, servicii de consulting, etc.
7. În același timp, din cauza crizei financiare și ca urmare a modificării plafonului cheltuielilor bugetului de stat pentru anul 2010, s-a impus necesitatea excluderii măsurii active: susținerea financiară a angajatorilor în crearea locurilor noi de muncă. Astfel, pe anul 2010 nu au fost planificate surse pentru acordarea creditelor pentru crearea a noi locuri de muncă și pentru organizarea activității de antreprenariat.
8. Constatăm disrepanțe de gen în acordarea suportului: lipsa analizei vizavi de necesitățile beneficiarilor.
9. Constatăm lipsă de informații vizavi de cost-eficiență intervențiilor propuse.

Concluzie: Realizată în măsura posibilităților / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Îmbunătățirea modalității de evaluare a cost-eficienței intervențiilor propuse.
2. Lucrul de informare în vederea transformării stereotipurilor de gen vizavi de activitățile de dezvoltare și susținere a micului business.

Obiectiv specific 1.4. Integrarea dimensiunii de gen în implementarea politicilor de gestionare a migrației

Activitate specifică 1.4.1. Negocierea acordurilor interguvernamentale în domeniul protecției sociale

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei / OIM, UNFPA, PNUD

Informația despre realizare:

1. În perioada 13-15 aprilie 2010, la Lisabona, au avut loc negocierile pe marginea proiectului Aranjamentului Administrativ pentru stabilirea procedurii de aplicare a Acordului în Domeniul Securității Sociale între R.Moldova și Republica Portugheză. Prin Legea nr. 188-XVIII din 15.07.2010, a fost ratificat Acordul dintre R.Moldova și Republica Portugheză în domeniul securității sociale. Acordul respectiv a intrat în vigoare la 1 decembrie 2010. Între 4 – 6 mai 2010, la Luxemburg, a avut loc cea de-a doua rundă de negocieri pe marginea proiectului Acordului în Domeniul Securității Sociale între R.Moldova și Marele Ducat de Luxemburg. Părțile au decis fixarea următoarei runde de negocieri la Chișinău în perioada 23 – 27 mai 2011 pentru a negocia Aranjamentul Administrativ. În perioada 31 mai – 4 iunie 2010, la Chișinău, s-a desfășurat prima rundă a negocierilor bilaterale între experții din R.Moldova și din Republica Polonă în scopul încheierii unui Acord bilateral în domeniul asigurărilor sociale. În perioada 8 - 11 iunie 2010, la Chișinău, s-au desfășurat discuțiile bilaterale între experții din Republica Austria și din R. Moldova pe marginea proiectului de Acord bilateral în domeniul securității sociale. La 27 aprilie a.c., la București, a fost semnat Acordul între Republica Moldova și România în domeniul securității sociale. Ulterior, Acordul menționat a fost ratificat de către Parlamentul R.Moldova prin Legea nr.235-XVIII din 24 septembrie 2010. În perioada 28-30 septembrie 2010, la Tallinn s-a desfășurat prima rundă de negocieri pe marginea proiectului de Acord bilateral în domeniul securității sociale între R.Moldova și R.Estonă. În același timp, constatăm lipsă de informații vizavi de implementarea prevederilor privind hărțuirea sexuală și alte forme de victimizare la locul de muncă.

2. De specificat expres dimensiunea de gen în documentele vizate.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Extinderea încheierii acordurilor de securitate socială cu țările partenere, luând în considerare specificul de gen al fluxurilor migraționale.

Activitatea specifică 1.4.2. Îmbunătățirea metodelor de colectare, analiză și distribuire a informației/statisticilor privind participarea în procesul de migrațiune, sensibile la dimensiunea de gen, precum și utilizarea acestei informații pentru elaborarea politicilor/căilor de intervenție, pentru a reduce impactul negativ al migrației

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF (ANOFM), BNS, MAI, Serviciul Grăniceri / OIM, OSCE, UNFPA, PNUD

Informația despre realizare:

1. Cu sprijinul consultativ al experților internaționali, au fost studiate sursele de date posibile pentru colectarea informației despre migrația internă și externă a populației. Au fost organizate seminare, mese rotunde, la care a fost examinată situația curentă cu privire la asigurarea BNS cu date administrative de către autoritățile publice și alte instituții pentru producerea datelor statistice oficiale, cu focusarea pe problemele existente și pe modalitatea de soluționare a acestora.
2. În cadrul celei de-a doua Platformă de cooperare a Parteneriatului pentru Mobilitate Republica Moldova – Uniunea Europeană” din 21 mai 2010, a avut loc lansarea Proiectului OIM finanțat de UE IEPV „Susținerea implementării componentei de migrație a Parteneriatului pentru Mobilitate Moldova – Uniunea Europeană”, unul din componentele căruia prevede elaborarea Profilului Migrațional Extins. A fost creat un Grup Tehnic de Lucru (GTL) în Moldova, drept o platformă pentru un dialog între entitățile din cadrul și din afara Guvernului (utilizatorii și producătorii de date) pentru a aborda problemele ce țin de partajarea de informații, dezvoltarea de capacități și elaborarea de politici coerente cu privire la migrațiune, precum și supravegherea întregului proces de implementare. Constituirea unui draft de Profil Migrațional și fortificarea capacității naționale de a actualiza și disemina acest profil în Republica Moldova.
3. La ședința din 24 august 2010 CNPD a dispus formarea unui grup de lucru cu Misiunea de a examina calitatea datelor statistice demografice și de a propune măsuri de eficientizare a mecanismului de evidență a fluxurilor migraționale externe și interne. Grupul de lucru s-a întrunit în 2 ședințe de lucru în cadrul cărora au fost analizate formularele de evidență a fluxurilor migraționale și propuse mecanisme de îmbunătățire a lor. Formularele privind fluxurile migraționale au fost elaborate, avînd la bază criteriile statistice aliniate la normele internaționale, și aprobate în cadrul ședinței CNPD în anul 2008. În conformitate cu ele, instituțiile responsabile pentru Sistemul Informațional Integrat Automatizat „Migrație și Azil” (SIIAMA) au format bazele de date statistice privind numărul de persoane plecate definitiv sau temporar la muncă peste hotare (inclusiv prin migrația nereglementată), imigrate, repatriate etc. Ca urmare a activității grupului de lucru datele statistice care formează bazele de date respective vor fi îmbunătățite cantitativ și calitativ.
4. Dat fiind faptul că în prezent punctele de trecere de la frontiera de Est a Republicii Moldova sînt în afara sistemului de evidență a proceselor migraționale, a fost subliniată necesitatea inițierii consultărilor privind încheierea unui Acord de schimb de date între Serviciul Grăniceri al Republicii Moldova cu Serviciul Grăniceri din Ucraina.
5. Constatăm lipsa de date despre eficiența utilizării informațiilor pentru elaborarea politicilor.

Concluzie: Realizată / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Regândirea modalității de eficientizare a utilizării informațiilor pentru elaborarea politicilor.

Domeniul 2. Bugetarea sensibilă la dimensiunea de gen

Obiectiv specific 2.1. Elaborarea conceptului / viziunii bugetării sensibile la dimensiunea de gen (BSG) în contextul Republicii Moldova

Activitatea specifică 2.1.2. Integrarea cursului de bugetare sensibilă la dimensiunea de gen la nivelul educației postuniversitare

Termenul de executare: 2010

Responsabilii de realizare: ASEM / MMPSF, Banca Mondială, SIDA, UNIFEM

Informația despre realizare:

1. A fost inclus în planul de învățământ la programul de masterat „Finanțe Publice și Fiscalitate”, domeniul de formare „Finanțe”, în semestrul III, anul II de studii disciplina facultativă „Bugetarea sensibilă la gen” (150 ore);
2. Elaborat și aprobat curriculumul cursului menționat;
2. Editat Manualul „Bugetarea sensibilă la gen”(autori: Belostecinic M., Baurciulu A., Petroia A., Casian A., Pârțachi I).
3. A fost editat Ghidul formatorului privind instruirea în domeniul „Bugetării sensibile la gen”

Concluzie: Realizată / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Continuarea activității în domeniu prin extinderea la nivel de Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Activitatea specifică 2.1.3. Elaborarea și organizarea cursurilor (de vară) pentru oficialii ministerelor cheie privind bugetele sensibile la dimensiunea de gen

Termenul de executare: 2010

Responsabilii de realizare: MMPSF / MF, ME, ME, MS, UNAIDS, UNFPA, ASEM

Informația despre realizare:

1. Organizarea Seminarului de Instruire / sensibilizare a unităților gender în Bugetarea Sensibilă la Gen la 20 decembrie 2010 la Vadul lui Vodă (28 participanți)

Concluzie: Realizată.

Recomandări:

1. Continuarea activității în domeniu prin extinderea la nivel de implicare a unităților gender din alte ministere / structuri de resort.

Domeniul 3. Participarea femeilor la procesul decizional

Obiectiv specific 3.1. Creșterea reprezentării femeilor în pozițiile decizionale în viața politică și publică

Activitatea specifică 3.1.1 Elaborarea și implementarea măsurilor speciale de asigurare a realizării prevederilor tratatelor și instrumentelor legale internaționale în special luând în considerație prevederile CEDAW, Recomandării Generale a Comitetului pentru eliminarea discriminării față de femei, Convenției internaționale privind drepturile politice și civile

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF, MAEIE / MJ - inițiativa

Informația despre realizare:

1. Inițiativa unui grup de deputați de a introduce în Codul Electoral cota de 30% de reprezentare a fost aprobată în ședință de Guvern.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Organizarea dezbaterilor publice asupra subiectului cu participarea OSC, reprezentanților structurilor interesate.

Activitate specifică 3.1.2. Elaborarea notei de recomandare ce vizează participarea echilibrată a femeilor și bărbaților în funcțiile de demnitate publică, organizațiile societății civile, organizațiile sectorului privat, partidele politice și diseminarea acestora pentru aplicare ulterioară

Termenul de executare: 2010

Responsabilii de realizare: Comisia Guvernamentală pentru egalitate între femei și bărbați, MMPSF / UNIFEM, UNFPA, Misiunea OSCE în Moldova, UNDP

Informația despre realizare:

1. În perioada 2009-2010 cu suportul organizațiilor internaționale, experții naționali în colaborare cu DPAEGPV au pregătit Raportul de compatibilitate a legislației R.Moldova la prevederile Legii-cadru.
2. A fost elaborat Proiectul Legii de armonizare a cadrului național la Legea nr.5-XVI cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, care include prevederi vizavi de cota de 40% de reprezentare a unuia din genuri în procesele decizionale.
3. În scopul validării și examinării recomandărilor din cadrul raportului nominalizat prin decizia Guvernului nr.1136-775 din 24 iunie 2010 a fost creat grupul de lucru ministerial cu participarea experților naționali.
4. Au fost organizate ședințe de dezbateri asupra documentului menționat cu participarea reprezentanților ministerelor de resort, ai societății civile, organizațiilor internaționale.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Organizarea dezbaterilor publice asupra subiectului cu participarea OSC, reprezentanților structurilor interesate.

Activitatea specifică 3.1.3. Realizarea/susținerea cercetărilor și studiilor analitice privind reprezentarea femeilor în diferite funcții decizionale în organizații, inclusiv identificarea obstacolelor întâlnite și strategiilor necesare pentru depășirea acestora

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: Comisia Guvernamentală pentru egalitate între femei și bărbați, MMPSF / Misiunea OSCE în Moldova

Informația despre realizare:

1. La inițiativa Misiunii OSCE în Moldova și implicarea activă a membrilor Comisiei Guvernamentale pentru egalitate între femei și bărbați a fost organizată Mesa Rotundă “Ce beneficii aduce implicarea mai largă a femeilor în viața politică și dezvoltarea economică?”, cu participarea în jur de 100 persoane (9 septembrie 2010), cu prezentarea rezultatelor studiilor relevante în domeniu.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Organizarea dezbaterilor publice asupra subiectului cu participarea OSC, reprezentanților structurilor interesate.

Activitatea specifică 3.1.4. Monitorizarea respectării de către partidele politice a prevederilor Legii nr.5-XVI din 9 februarie 2006 cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, precum și a statutelor privind participarea echilibrată a femeilor și bărbaților în pozițiile decizionale politice

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MJ, MMPSF / Clubul politic 50/50, CPD cu suportul Fundației Eurasia

Informația despre realizare:

1. Clubul politic 50/50, CPD au realizat analiza de gen a programelor, statutelor, listelor, platformelor electorale în cadrul alegerilor parlamentare din noiembrie 2010.
2. Materialele au fost prezentate politicienilor, publicului larg prin intermediul activităților de informare. www.club50.md

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Organizarea dezbaterilor publice asupra subiectului cu participarea OSC, reprezentanților structurilor interesate.
2. Continuarea procesului de monitorizare a subiectului vizat.

Activitatea specifică 3.1.5. Colectarea, analizarea și distribuirea datelor statistice dezagregate în funcție de sex privind participarea femeilor și

bărbaților în organele decizionale, inclusiv alese și numite, la toate nivelele, inclusiv organele de conducere ale instituțiilor politice și administrative, precum și ale organizațiilor societății civile

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: BNS / OSC

Informația despre realizare:

1. Au fost elaborate metadatele “Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului”, inclusiv indicatorul *Cota mandatelor deținute de femei în Parlament*. Seriile de timp sunt disponibile începând cu anul 1999. Comparabilitatea în timp este asigurată.
2. Serii de date cu informație privind Țintele ODM sunt disponibile la adresa:

<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=421&id=3199>

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Continuarea procesului de monitorizare a subiectului vizat.
2. Antrenarea specialiștilor în utilizarea datelor colectate la elaborarea programelor / documentelor strategice de dezvoltare.

Domeniul 4. Protecția Socială și Familia

Obiectivul specific 4.1. Creșterea importanței maternității și paternității și promovarea repartizării egale a responsabilităților familiale de către bărbați și femei

Activitatea specifică 4.1.1 Elaborarea și implementarea măsurilor speciale de asigurare a implementării depline a tratatelor internaționale relevante, în special, CEDAW, ratificarea Convenției relevante a Organizației Internaționale a Muncii și articolelor Cartei Sociale Europene revizuite

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF (ANOFM), ME / APL

Informația despre realizare:

1. Întru ajustarea actelor normative privind protecția socială a persoanelor cu dizabilități din Republica Moldova la prevederile Convenției, prin Legea nr.169-XVIII din 09.07.2010 a fost adoptată Strategia de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități (2010-2013).

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Inițierea procedurii de adoptare a Convenției ILO nr. 156.

Activitatea specifică 4.1.2. Implementarea sistemului integrat de servicii sociale pentru persoanele aflate în situații de criză (copii, bătrâni, invalizi etc.), reieșind din gama problemelor de gen din domeniul social

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF / APL

Informația despre realizare:

1. Prin Hotărârea Guvernului nr. 711 din 9 august 2010 a fost aprobat Regulamentul –cadru și Standardele minime de calitate pentru serviciul social „Locuință protejată”. În termeni practici serviciul Locuință protejată va contribui la susținerea persoanelor cu dizabilități mintale de a trăi în comunitate, prevenirea instituționalizării, îmbunătățirea calității vieții acestor persoane și incluziunii lor sociale.
2. Prin Hotărârea Guvernului nr. 936 din 8 octombrie 2010 a fost aprobat Regulamentul–cadru privind organizarea și funcționarea serviciului social „Casă comunitară” și a standardelor minime de calitate.
3. La nivel local organizate multiple acțiuni de asistență a persoanelor aflate în situații de criză.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Dezvoltarea serviciilor sociale de calitate, asigurând valorificarea dimensiunii de gen
2. Includerea informațiilor desfășurate la capitolul dat în Raportul Social pentru 2010.

Activitatea specifică 4.1.3. Organizarea campaniilor de informare la nivel național și local pentru promovarea taților-model în contextul asigurării responsabilităților egale între părinți în cadrul familiei

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF / APL, CPD

Informația despre realizare:

1. Organizarea activităților în cadrul Festivalului Familia, care a cuprins peste 70.000 persoane. A fost elaborat Ghidul de măsuri model, pentru instituțiile cu rol important în promovarea valorilor familiale (Școală, Biserică, Primărie etc.). Mai multe detalii www.mmpsf.gov.md
2. Spotul despre familia sensibilă la gen derulat în mass-media.
3. La emisiunea „Salut Națiune” (PRIME) – prezentarea subiectului Femeia între tradiție și carieră, unde a fost abordat și aspectul menționat.
4. La nivel local organizate multiple acțiuni în domeniu de conciliere a vieții de familie cu cea profesională.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Elaborarea și diseminarea materialelor informative la subiectul vizat.
2. Organizarea Festivalului Familia în 2011.

Activitatea specifică 4.1.4. Susținerea inițiativelor comunitare în crearea instituțiilor preșcolare în baza proiectelor-pilot prin implementarea noilor

mecanisme de control și responsabilizare privind activitatea acestora de către asociațiile părintești din comunitățile respective

Termenul de executare: 2010-2011

Responsabilii de realizare: ME / MMPSF, SIDA

Informația despre realizare:

1. În contextul realizării Strategiei "Educație pentru toți" - componenta "Educație timpurie", în cadrul Proiectului "Educația pentru Toți – Inițiativă de Acțiune Rapidă" numai în 2010 au fost renovate 16 grădinițe și 1 centru comunitar, instituțiile preșcolare au fost dotate cu materiale didactice, jucării, mobilier. Pe parcursul realizării Proiectului (2006-2010) au fost renovate 50 de grădinițe și 37 de centre comunitare. 512 instituții de învățământ preșcolar (4 din fiecare 10 instituții) au fost dotate cu jucării, mobilier, materiale didactice.
2. Toate instituțiile de învățământ preșcolar (1362) au primit Curriculum-ul educația copiilor de vîrstă timpurie și preșcolară (1-7 ani) în R.Moldova (2008), Standarde de învățare și dezvoltare pentru copil de la naștere pînă la 7 ani (2010), Standarde profesionale (2010), Ghidul pentru educatori (2008) și alte materiale didactice. Au fost create și dotate 2 Centre de Reabilitare pentru copii cu nevoi speciale. Datorită Proiectului pe parcursul anilor au fost create 983 de locuri de muncă noi pentru cadrele didactice.
3. La nivel local organizate multiple acțiuni în domeniu

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Susținerea în continuare a inițiativelor comunitare relevante

Activitatea specifică 4.1.5. Realizarea cercetării privind utilizarea timpului de către bărbați și femei în mediul familial, inclusiv de către familiile afectate de fenomenul migrației de muncă

Termenul de executare: 2010-2011

Responsabilii de realizare: BNS / MMPSF, ME, MAI, SIDA etc.

Informația despre realizare:

1. În trimestrul II 2010 realizată cercetarea statistică asupra gospodăriilor populației „Reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie”. Informația disponibilă pe pagina web a BNS: www.statistica.md
2. Elaborată metodologia cercetării „Utilizarea timpului” și a fost testat instrumentarul cercetării / în august 2010 organizat un seminar de instruire a specialiștilor din organele teritoriale pentru statistică privind realizarea anchetei test (cu suportul Proiectului PNUD „Consolidarea sistemului statistic național”).
3. În octombrie 2010 a fost organizată o masă rotundă de sensibilizare privind Metodologia cercetării „Utilizarea timpului” cu producătorii și utilizatorii

de informație statistică, în cadrul Proiectului PNUD „Consolidarea sistemului statistic național”).

4. Constatăm greutatea în estimarea impactului social al cercetării

Concluzie: Realizată.

Recomandări:

1. Antrenarea specialiștilor în vederea utilizării metodologiei menționate în elaborarea politicilor sectoriale.

Domeniul 5. Ocrotirea sănătății

Obiectiv specific 5.1. Integrarea dimensiunii de gen în politicile din sectorul sănătății

Activitatea specifică 5.1.3. Consolidarea capacităților lucrătorilor medicali – membri ai echipelor multidisciplinare raionale în contextul dimensiunii de gen, în aspectele de sănătate aferente violenței, infecției HIV, cu scopul prestării serviciilor medicale calitative

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MS / UNFPA, PNUD, OIM, OSCE, UNAIDS

Informația despre realizare:

1. În 2010 în cadrul Proiectului “Protecția și abilitarea victimelor traficului de ființe umane și violenței în familie” a fost organizat și desfășurat cursul avansat de formare în sănătatea reproducerii, prin care au fost instruiți 21 formatori naționali, unul din subiecte fiind „Violența în familie”, punând accent pe rolul lucrătorului medical în identificarea, asistarea și referirea cazurilor prin echipele multidisciplinare comunitare. Organizate Traininguri pentru specialiști multidisciplinari: 148 medici de familie, inclusiv privind aspecte de prevenire și combatere a violenței în familie. Au fost elaborate Instrucțiuni privind intervenția organelor de asistență socială, afacerilor interne și instituțiilor medicale în cazurile de violență în familie
2. Pentru persoanele infectate cu maladia HIV se realizează activități axate pe prestarea serviciilor de asistență, îngrijiri medicale, aderarea la tratamentul ARV. În republică activează rețeaua Cabinetelor de consiliere și testare voluntară la markerii HIV și hepatitelor virale B și C, care prestează servicii de informare și testare confidențială și gratuită. În cadrul prevenirii transmiterii infecției HIV/SIDA de la mamă la făt, gravidele au acces la consiliere și testare voluntară, confidențială și tratament specific. Datorită acestor activități riscul infectării perinatale în Republica Moldova este minimalizat și s-a redus de la 40-50% la 1,92%.

3. În colaborare cu ONG-urile MS realizează 49 de programe și proiecte bazate pe strategia diminuării riscurilor de prevenire, reabilitarea și asistența psihologică în rândurile UDI, deținuților, persoanelor aflate la terapie de substituție cu metadonă, migranților, șoferilor de rute internaționale, lucrătoarelor sexului comercial, persoanelor cu HIV, minorităților sexuale, etc.

Concluzie: Realizată / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Necesitatea de a include în formarea continuă a lucrătorilor medicali modulul în domeniul violenței în familie.

Activitatea specifică 5.1.4. Colectarea, analizarea și utilizarea datelor statistice dezagregate în funcție de sex, precum și a rezultatelor studiilor realizate prin prisma de gen în procesul de planificare și implementare a politicilor sectoriale

Termenul de executare: 2010-2011

Responsabilii de realizare: MS, BNS / MMPSF, ME, MAI, SIDA etc.

Informația despre realizare:

1. Sub coordonarea MS trimestrial are loc colectarea, analizarea și utilizarea în procesul de planificare și implementare a politicilor sectoriale, a indicatorilor medico-demografici dezagregați în funcție de vîrstă, sex și mediu, rata avorturilor pe vîrste, rata avorturilor și nașterilor la adolescente (15-19 ani), rata mortalității materne după cauze de deces, pe medii și grupe de vîrstă și ponderea nașterilor asistate de personal medical.
2. Indicatorii privind incidența și prevalența prin tuberculoză se colectează din Baza de date SIME TB, dezagregați pe vîrstă, sex și medii.
3. În prezent, majoritatea indicatorilor se calculează din statistica de rutină și se utilizează anual.
4. În august-octombrie 2010 BNS a realizat cercetarea statistică în gospodării Accesul populației la serviciile de sănătate, ca modul complementar la Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice. Studiul dat a fost realizat de BNS în parteneriat cu Ministerul Sănătății și cu asistența tehnică din partea Băncii Mondiale, proiectul *Servicii de Sănătate și Asistență Socială*. Date disponibile și comparabile cu rezultatele studiului din 2008 privind accesul la serviciile de sănătate, inclusiv în aspect gender. Raportul studiului este preconizat să fie lansat în trimestrul I 2011.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Antrenarea specialiștilor în vederea utilizării datelor / informațiilor colectate la elaborarea politicilor sectoriale.

Obiectivul specific 5.2. Reducerea discrepanței de gen în speranța de viață la naștere a femeilor și bărbaților

Activitatea specifică 5.2.1. Identificarea factorilor cauzali de creștere a discrepanței în speranța de viață la naștere a femeilor și bărbaților în baza studiilor din perspectiva de gen (un studiu specific pe acest subiect va viza aspectul vulnerabilității femeilor din Republica Moldova la infecția HIV)

Termenul de executare: 2010-2011

Responsabilii de realizare: MS, ME, MMPSF, ME / UNAIDS

Informația despre realizare:

1. Pe parcursul anului 2010 a fost efectuat Studiul calitativ al vulnerabilității femeilor la HIV în cadrul proiectului „Lansarea Agendei Gender în Contextul HIV în Republica Moldova”, finanțat de Programul Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA (UNAIDS). Studiul a evidențiat, că în multe cazuri, diferențele între orașe și sate sunt destul de mari, constituind un factor mai important de vulnerabilitate sporită, în special în ceea ce privește violența bazată pe gen, normele de gen, negocierea relațiilor intime și accesul la mijloacele de protecție și informare privind prevenirea HIV și ITS.
2. Publicația Studiului calitativ al vulnerabilității femeilor la HIV poate fi accesată pe site-ul

<http://aids.md/aids/index.php?cmd=item&id=851&lang=ro>

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Antrenarea specialiștilor în vederea utilizării datelor / informațiilor colectate în elaborarea politicilor sectoriale.

Activitatea specifică 5.2.3. Ameliorarea sănătății mintale și fizice, în scopul prevenirii comportamentelor riscante pentru sănătate (suicid, consum abuziv de alcool, droguri) prin aplicarea tratamentelor eficiente

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MS, APL / UNAIDS

Informația despre realizare:

1. La moment, în republică, își desfășoară activitatea patru centre comunitare de sănătate mintală: AMT Buiucani (Chișinău); Somato (Bălți); Ungheni și Rezina, conform Regulamentului-tip de funcționare a Centrelor Comunitare de Sănătate Mintală, aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății Nr. 8 din 17 ianuarie 2009. Spre deosebire de cabinetul medicului psihiatru, în Centrele respective se acordă servicii de consultanță psihologică, servicii de psihocorecție, servicii ergoterapeutice și fizioterapie. Datorită varietății specialiștilor care activează în aceste Centre 60% din pacienți au primit consultații la medicul psihiatru, iar 40% - la psiholog, logoped ș.a.

2. Ministerul Sănătății a emis ordinul nr. 591 din 20.08.2010 „Cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de Sănătate Mintală din Republica Moldova” prin care se reglementează activitatea serviciului pentru asigurarea calității, accesibilității și corespunderii serviciilor necesităților persoanelor afectate de maladii mintale. De asemenea, în cadrul Ministerului Sănătății își desfășoară activitatea un grup de lucru privind respectarea drepturilor omului în sănătatea mintală instituit prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 290 din 30.04.2010 “Cu privire la instituirea Grupului de lucru privind respectarea drepturilor omului în domeniul sănătății mintale”. Grupul de lucru în colaborarea cu oficiul ONU din Republica Moldova au desfășurat un Plan de activitate, aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 390 din 11.06.2010 “Cu privire la aprobarea Planului de activitate privind expertiza actelor normative și legislative ce vizează drepturile omului în domeniul sănătății mintale”. Conform Planului aprobat la etapa actuală au fost revizuite actele legislative aferente domeniului menționat și stabilite acțiuni de inițiative legislative pentru anul 2011.
3. Prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 482 din 13.07.2010 „Cu privire la Centrul Național de Sănătate Mintală” a fost instituit Centrul Național de Sănătate Mintală, al cărei scop este organizarea, dezvoltarea și monitorizarea serviciilor de sănătate mintală din Republica Moldova. Prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 660 din 27.09.2010 „Cu privire la instituirea Grupului de lucru pentru elaborarea Strategiei Naționale de Integrare a Serviciului de Sănătate Mintală în Medicina Primară” se preconizează elaborarea Strategiei în domeniu și elaborarea planului de activități pentru sporirea accesului la servicii medicale de sănătate mintală și optimizarea acordării lor.
4. Un compartiment important se oferă serviciului narcologic. Către 01.01.2011 la evidență se află 46 682 pacienți cu alcoolism cronic. Rata femeilor cu alcoolism cronic constituie 15,5% sau 7250 femei. La data de 01.01.2011 în supraveghere medicală se află 8960 pacienți cu narcomanie și consumatori de droguri, dintre care 8,3% sunt femei. În cadrul Dispensarului Republican de Narcologie au beneficiat de tratament 17870 pacienți cu alcoolism cronic (38,3% din numărul total de pacienți tratați) și 913 pacienți cu narcomanie și consumatori de droguri (10,2%).

Concluzie: Realizată / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Evaluarea eficienței serviciilor menționate.

Activitatea specifică 5.2.4. Organizarea campaniilor de informare a populației privind factorii care influențează creșterea discrepanței în speranța de viață a femeilor și bărbaților, cum ar fi traumatismele și accidentele

Termenul de executare: 2010-2011

Responsabilii de realizare: MS, ME, MAI, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor / MMPSF

Informația despre realizare:

1. Realizarea obiectivelor de îmbunătățire a cunoștințelor medico-igienice și schimbare comportamentală a populației privind profilaxia traumatismului, inclusiv cel rutier, reprezintă o prioritate în menținerea sănătății publice. La data de 21 noiembrie 2010 a fost marcată Ziua Mondială de Comemorare a Victimelor Accidentelor Rutiere. De către Ministerul Sănătății a fost elaborat un Plan de activități de bază și aprobat prin ordinul nr.737 din 08.11.2010. Astfel, în republică, la acest compartiment, au fost organizate 95 seminare, elaborate 10 materiale instructive, difuzate 6 emisiuni la radiou, translate 6 emisiuni la televiziune, s-au publicat 14 articole.
2. Pe parcursul anului 2010 au fost organizate circa 20 conferințe de presă și interviuri, informațiile propriu-zise care includ date despre măsurile concrete întreprinse de către MAI la acest capitol (plasate pe site-ul oficial al MAI).

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Necesitatea evaluării eficienței activităților de informare.

Obiectivul specific 5.3. Reducerea factorilor socio-economici ce favorizează mortalitatea maternă, în special în rândul femeilor din zonele rurale

Activitatea specifică 5.3.1. Dezvoltarea și prestarea serviciilor de sănătate reproductivă femeilor și bărbaților, în special a tinerilor, la nivelul de asistență medicală primară, inclusiv instruirea personalului medical și elaborarea instrucțiunilor și standardelor corespunzătoare

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MS / OMS, UNFPA

Informația despre realizare:

1. Pe parcursul anului 2010 în republică au activat 12 Centre de Sănătate Prietenoase Tinerilor, subdiviziuni funcționale al instituțiilor medico-sanitare, finanțate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină. Întru extinderea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor pe parcursul anului 2010 a fost elaborat *Cadrul conceptual de extindere a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor*.
2. Întru implementarea standardelor de calitate a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor, în luna decembrie 2010 au fost instruiți 100 lucrători, din cadrul Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor, cabinetelor de sănătate a reproducerii și Centrele de Sănătate a Femeii în domeniul: aplicării Standardelor de calitate a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor; lucrul cu adolescenții din grupurile vulnerabile.

3. Pe parcursul acestui an a fost elaborat Algoritmul național a managementului de caz în prevenirea infectării cu HIV/ITS și organizarea lucrului în afara Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor (out-reach). A fost editat materialul informativ pentru adolescenți „Ghidul pentru o călătorie sigură prin adolescență”.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Necesitatea evaluării eficienței activităților de informare.

Activitatea specifică 5.3.2. Asigurarea disponibilității, acceptabilității și utilizării mijloacelor moderne de control al fertilității de către femei și bărbați, în special în zonele rurale, cu scopul eliminării cazurilor de avort ca mijloc de control al fertilității

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MS / OMS, UNFPA

Informația despre realizare:

1. În cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală persoanele din grupele de risc medical și social condiționate sunt asigurate cu dispozitive medicale și contraceptive cu efect prolongat.
2. Pe parcursul a mai multor ani UNFPA susține Republica Moldova în procurarea și asigurarea cu contraceptive a populației din păturile defavorizate și din grupul de risc, cât și susținerea în dezvoltarea sistemului informațional de evaluare și monitorizare a acestora (SICON).

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Necesitatea evaluării eficienței disponibilității, acceptabilității și utilizării mijloacelor moderne de control al fertilității de către femei și bărbați.

Activitatea specifică 5.3.3. Informarea populației privind planificarea familială și sănătatea reproductivă prin prisma de gen, inclusiv promovarea principiului nondiscriminatoriu asupra persoanelor care trăiesc cu HIV

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MS / UNFPA

Informația despre realizare:

1. Acțiunea la nivel național în Republica Moldova în profilaxia infecției HIV și în lupta contra SIDA se realizează prin implementarea Programului Național de Profilaxie și Control al infecției HIV/SIDA, și alte programe educaționale și de sănătate. În scopul realizării activităților de informare și comunicare a populației despre măsurile de prevenire și combatere a infecției HIV/SIDA a fost emis ordinul nr. 738 din 08.11.2010 „Cu privire la organizarea și desfășurarea lunii de promovare a cunoștințelor medico-igienice în profilaxia și controlul infecției

HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală (ITS), alcoolismului și narcomaniei în perioada 1 – 30 noiembrie 2010 și a Zilei Mondiale de combatere a infecției HIV/SIDA – 1 decembrie 2010.

2. 1 Decembrie este Ziua Internațională a luptei contra SIDA și în anul 2010 a fost marcată în a 21-a oară cu genericul „Cu HIV sau Fără HIV - egali în drepturi!”. În cadrul Ministerului Sănătății la data de 1 decembrie a fost organizată Conferința de presă cu participarea conducerii ministerului și a specialiștilor în domeniu, mass-media. Activitățile realizate în teritoriile administrative din republică s-au referit la promovarea măsurilor profilactice, de comunicare, de solidaritate cu persoanele HIV-pozitive, cu implicarea și a rețelei tinerilor, de educatori „de la egal la egal”, a proiectului internațional pentru profilaxia HIV în rîndul tinerilor „Dance 4 Life”, care au oferit tinerilor posibilitatea reală de a se implica în combaterea și prevenirea infecției HIV/SIDA, ITS, narcomaniei și alcoolismului.
3. În unele teritorii (Soroca, Anenii Noi, Ialoveni) au fost organizate concursuri cu genericul „Fii responsabil pentru sănătatea ta și oferă susținere oamenilor care trăiesc cu HIV”, cu participarea copiilor și tinerilor. În instituțiile de învățămînt s-au organizat prelegeri, convorbiri și editate buletine sanitare cu tematica profilaxiei afecțiunilor și deprinderilor dăunătoare respective, distribuite materiale informative. A fost organizat un eveniment, sub formă de concert, pentru tinerii din raioanele din stînga Nistrului, care s-au implicat activ în activități de profilaxie a infecției HIV.
4. Astfel, în republică, în perioada respectivă, de către lucrătorii medicali au fost organizate 142 seminare, elaborate 110 materiale informative. Lucrătorii medicali au participat la 40 emisiuni televizate, 28 emisiuni radiou. Au fost publicate 42 articole, susținute 2515 prelegeri și 37300 convorbiri, organizate 75 serate tematice și elaborate 600 buletine sanitare, panouri, ungherașe sanitare.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Necesitatea evaluării eficienței activităților menționate.

Activitatea specifică 5.3.4. Promovarea în societate a unui mod sănătos de viață, inclusiv în rîndurile adolescenților și tinerilor, prin prisma Programului național de promovare a modului sănătos de viață pentru anii 2007-2015

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MS, ME / UNFPA

Informația despre realizare:

1. Pe parcursul a 9 luni ale anului 2010 în Republica Moldova, la capitolul ocrotirea sănătății mamei și copilului, inclusiv planificarea familială,

sănătate reproductivă, etc., de lucrătorii medicali din țară au fost organizate și desfășurate 311 seminare de instruire a cadrelor medicale și nemedicale. Lucrătorii medicali au participat la 1767 emisiuni difuzate la posturile de radio, la 90 emisiuni, reportaje televizate. De către lucrătorii medicali au fost elaborate și publicate 173 materiale în presă, ținute 6556 prelegeri și 90817 comunicări în grup.

2. Informarea populației privind promovarea sănătății se realizează cu succes prin sursele mass - media. La radioul național activează o emisiune permanentă cu periodicitatea săptămânală “Medicina pentru toți”, consacrată problemelor prioritare ale sănătății publice, profilaxiei maladiilor, educației pentru sănătate și promovare a modului sănătos de viață, planificarea familială, inclusiv sănătatea adolescenților și tinerilor.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Necesitatea evaluării eficienței activităților menționate.

Domeniul 6. Educație

Obiectiv specific 6.1. Integrarea dimensiunii egalității de gen în politicile educaționale și în procesul educațional

Activitate specifică 6.1.1. Implementarea recomandărilor tratatelor internaționale relevante, cu preponderență Convenției pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei, ICESCR , ECHR și Carta Socială Europeană revizuită în strategiile și planurile naționale din sectorul educațional

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: ME / MMPSF

Informația despre realizare:

1. În perioada 10 ianuarie – 15 iulie 2010 au fost organizate și au fost susținute examenele de bacalaureat, prin externat, pentru toți cetățenii Republicii Moldova , care au vârsta mai mare decât 19 ani. În sesiunea 2010 au depus cerere 868 de candidați (339 de fete și 529 de băieți), dintre care 403 candidați au obținut diploma de bacalaureat.
2. 02 ianuarie – 30 decembrie 2010, Organizarea și susținerea examenelor de cunoaștere a prevederilor Constituției R.Moldova și a limbii de stat pentru obținerea cetățeniei Republicii Moldova de către cetățenii străini. În anul 2010 au fost depuse 85 de cereri (12 femei), 68 de persoane au susținut examenele.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Necesitatea continuării activităților menționate.

Activitatea specifică 6.1.2. Revizuirea curriculum-ului național din perspectiva dimensiunii de gen

Termenul de executare: 2011-2012

Responsabilii de realizare: ME / UNFPA

Informația despre realizare:

1. În februarie 2010 experții Gender-Centru au realizat analiza curriculumului național prin prisma de gen (cu suportul UNFPA), fiind identificate lacunele în domeniu.
2. În mai 2010 Ministerul Educației, în parteneriat cu Gender-Centru cu suportul UNFPA, au organizat un seminar pentru concepatorii de curriculum / manuale în vederea introducerii dimensiunii de gen în manualele școlare.

Concluzie: Realizată / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Necesitatea analizării manualelor școlare în vederea identificării nivelului de sensibilitate de gen.

Domeniul 7. Combaterea violenței și traficului de ființe umane

Obiectiv specific 7.1. Anihilarea violenței domestice și în bază de gen, precum și a traficului de ființe umane, în particular cu femei și fete.

Activitate specifică 7.1.1. Elaborarea și implementarea măsurilor speciale de asigurare a implementării depline a tratatelor internaționale relevante, ținând, în special, cont de prevederile Convenției pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei, Carta Socială Europeană Revizuită

Termenul de executare: 2011-2012

Responsabilii de realizare: MAI, MS, MMPSF, MAEIE

Informația despre realizare:

1. Pe parcursul anului 2010 au fost efectuate operațiuni cu caracter internațional în colaborare activă cu reprezentanții organelor de drept ale Sloveniei, Ucrainei, Georgiei, Azerbaidjan prin intermediul SECI/GUANM și a statelor-membre ale CSI în cadrul Biroului de Coordonare pentru Combaterea Crimelor Organizate. Urmare acestor operațiuni au fost relevate mai multe infracțiuni de trafic de persoane, proxenetism, organizarea migrației ilegale, alte infracțiuni similare. În contextul relațiilor de colaborare, s-au folosit toate oportunitățile pentru a promova imaginea Republicii Moldova.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Intensificarea eforturilor de eliminare a tuturor formelor de violență față de femei conform angajamentelor internaționale.

Activitate specifică 7.1.2. Integrarea dimensiunii de gen în măsurile de prevenire (de ordin legal, politic, social, educațional și cultural), în special a celor ce vizează potențialele victime, în particular femei și fete, precum și potențialii agresori

Termenul de executare: 2011-2012

Responsabilii de realizare: MAI, ME, MMPSF, MS / UNFPA, OIM, UNDP, OSCE

Informația despre realizare:

1. Pe parcursul anului 2010, prin intermediul centrelor de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane aflate în subordinea MMPSF, OIM, La Strada, CPTF, au fost identificate și asistate 169 victime ale traficului de ființe umane, dintre care 120 s-au dovedit a fi femei (inclusiv 15 minori) și 49 bărbați (inclusiv 12 minori). Tuturor victimelor li s-a acordat asistență juridică, psihologică și la necesitate, medicală etc.
2. În perioada 15-20 noiembrie 2010 a avut loc vizita de studiu a delegației R.Moldova în Austria (or. Viena) cu scopul preluării bunelor practici în crearea și dezvoltarea serviciilor pentru victime/agresori ale violenței în familie, interacțiunea între structurile de stat, APL și ONG în soluționarea cazurilor de violență în familie și acumularea cunoștințelor în vederea creării primului Centru pentru bărbați în raionul Drochia și dezvoltării serviciilor.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Intensificarea eforturilor de prevenire a violenței față de femei conform angajamentelor internaționale.

Activitate specifică 7.1.3. Considerarea / integrarea dimensiunii de gen în actele normative și administrative cheie, precum și în politicile privind prevenirea, protecția și reabilitarea victimelor fenomenelor de trafic de ființe umane și violență în familie, inclusiv urmărirea penală a agresorilor

Termenul de executare: 2011-2012

Responsabilii de realizare: MAI, ME, MMPSF, MS / UNFPA, OIM, UNDP, Misiunea OSCE în Moldova

Informația despre realizare:

1. Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 45-XVI din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, a fost modificată și completată legislația R.Moldova. Astfel, potrivit Legii nr. 167 din 09

iulie 2010, în vigoare din 03 septembrie 2010, au survenit modificări în Codul penal, Codul de procedură penală, Codul civil etc. În perioada lunilor septembrie-decembrie 2010 de către organele de urmărire penală au fost pornite 27 cauze penale în temeiul art. 201¹ Cod penal.

2. Respectiv, Codul de procedură penală a fost completat cu articolul 215¹, fiind specificate măsurile de protecție aplicate victimelor violenței în familie care pot fi aplicate în cadrul desfășurării acțiunilor de urmărire penală, prin înaintarea demersurilor respective instanțelor de judecată. Prin urmare, pentru șefii de post și ofițerii operativi de sector din subdiviziunile teritoriale de poliție, MAI a elaborat recomandări metodice și modele de documente ce vizează recepționarea cererilor de la victimele VF, cât și înaintarea demersurilor către instanțele judecătorești, în vederea emiterii ordonanțelor de protecție și aplicarea măsurilor de protecție victimelor VF. Concomitent, sarcinile trasate au direcționat obiectivele în fortificarea activităților comune a echipelor multidisciplinare formate din reprezentanții autorităților administrației publice locale, medicii de familie, asistenții sociali, profesori, șefi de post, ofițeri operativi de sector și nu în ultimul rând, societatea civilă în vederea evaluării situațiilor, monitorizării și relevării familiilor de risc și celor social-vulnerabile, inclusiv asigurarea schimbului de informație și coordonarea activităților de prevenție între actori, evidențierea de comun a cauzelor și condițiilor generatoare de conflict și intervenția în aplanarea posibilelor focare.
3. În cadrul Centrului de combatere a traficului de persoane al MAI și cu sprijinul unor alte autorități competente a fost creată o bază de date privind victimele TFU, care este administrată și actualizată cu respectarea confidențialității datelor personale ale victimelor.
4. Elaborarea Instrucțiunilor privind intervenția organelor de asistență socială, instituțiilor medicale și poliției în cazurile de violență în familie

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Intensificarea eforturilor de eliminare a tuturor formelor de violență față de femei conform angajamentelor internaționale.
2. Asigurarea respectării și utilizării de către specialiștii cu competențe în domeniu a instrumentelor metodologice elaborate.

Activitate specifică 7.1.4 Dezvoltarea serviciilor pentru victimele violenței (inclusiv trafic de ființe umane), în special femei și fete

Termenul de executare: 2011-2012

Responsabilii de realizare: APL, MAI, MMPSP / UNFPA, OIM, UNDP, OSCE

Informația despre realizare:

1. În 2010 în bugetul de stat au fost prevăzute mijloace financiare în volum de 461,1 mii lei pentru întreținerea Centrului de asistență și protecție a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane. De asemenea, din bugetul raionului Cahul pentru întreținerea Centrului, care prestează servicii pentru mai multe categorii de beneficiari, inclusiv pentru victime ale traficului de ființe umane, au fost prevăzute mijloace financiare în volum de 241,1 mii lei.
2. În 2010 în republică au funcționat 6 Centre de asistență și protecție a victimelor (Bălți, Căușeni, Drochia, Cahul, Chișinău), specialiștii cărora au realizat multiple acțiuni de asistență și incluziune socială a victimelor TFU și VF, la fel acțiuni de informare a populației asupra fenomenelor menționate.
3. În cadrul Proiectului “Protecția și abilitarea victimelor traficului de ființe umane și violenței în familie” a fost acordată asistența directă la: 1,622 victime, 772 potențiale victime, 336 agresori și 12 victime/ agresori.
4. În 28 localități-pilot ai Proiectului menționat au fost create Centre / cabinete consultativ-informative în problemele VF și TFU: dotate cu echipament, mobilier, bibliotecă.
5. A fost elaborat draftul Conceptului de sistem de servicii pentru agresori.
6. Au fost elaborate Standarde minime de calitate pentru serviciile prestate victimelor violenței în familie și aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1200 din 23.12.2010.
7. Prin intermediul liniilor fierbinți (0 8001 2222 și 0 8001 1116) de către consultanții juriști angajați de Centrul pentru Drepturile Omului a fost acordată asistență necesară la 47 apeluri ce vizează cazuri de violență în familie. La fel, a fost acordată asistență în cadrul audiențelor, atât în oficiul central, cât și în teritoriu.
8. Specialiștii Centrului “La Strada” prin intermediul Telefonului de Încredere pentru femei 0 8008 8008 au recepționat 1.099 de apeluri, acordând asistență primară și făcând referire la serviciile specializate.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Intensificarea eforturilor în dezvoltarea serviciilor pentru victimele violenței și TFU.
2. Dezvoltarea serviciilor de consiliere psiho-socială familială și a persoanelor în situații de criză

Activitatea specifică 7.1.5. Elaborarea și pilotarea programelor educaționale și cursurilor de instruire pentru specialiștii implicați în

intervenția cu victimele violenței la nivel național (judiciar, sănătate, educație, asistență socială, poliție etc.), în baza perspectivei de gen

Termenul de executare: 2011-2012

Responsabilii de realizare: MAI, MMPSF, MS, INJ / UNFPA, OIM, UNDP, OSCE

Informația despre realizare:

1. În 2010 în cadrul Proiectului “Protecția și abilitarea victimelor traficului de ființe umane și violenței în familie” au fost instruiți: 21 formatori-medici – VF și organizarea sesiunilor de instruire pentru medici; 28 formatori (judecători, procurori, avocați, etc.; Organize Training pentru specialiști multidisciplinari: 22 asistenți sociali, 106 șefi de post, 148 medici de familie, 111 psihologi/ pedagogi, 28 preoți, 180 judecători, procurori și avocați privind aspecte de implementare a Legii nr.45-XIV / cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie / a Legii 167. Au fost realizate Misiuni de monitorizare și supervizare post - training în 28 comunități țintă.
2. În programele analitice și planurile tematice pentru facultățile Academiei „Ștefan cel Mare”, precum și pentru cursurile Institutului de formare profesională continuă și cercetări științifice aplicative al Academiei au fost incluse module speciale cu denumirea: „*Prevenirea și combaterea violenței în familie și a traficului de ființe umane*”. Instruirile date au avut ca scop oferirea cunoștințelor și deprinderilor necesare în combaterea traficului, vizând îmbunătățirea calității tratării victimelor identificate, precum și oferirea cunoștințelor și deprinderilor necesare pentru cooperarea cu victimele TFU. În 2010, cursurile menționate au fost citite grupelor de inspectori ai serviciilor poliției criminale, peste 400 de colaboratori, și pentru 21 colaboratori ai Centrului de combatere a traficului de persoane. Totodată, în perioada lunii octombrie 2010, în cadrul proiectului comun cu UNFPA în Moldova “Consolidarea capacităților colaboratorilor de poliție în identificarea și asistarea multidisciplinară a cazurilor de violență în familie”, pentru ofițeri operativi de sector a fost elaborată Agenda Atelierului de lucru ”Violența în familie și rolul colaboratorilor de poliție în prevenirea și combaterea fenomenului”. În acest context, de către formatorii Academiei au fost organizate și desfășurate 4 Traininguri - seminare cu genericul: „*Prevenirea și combaterea violenței în familie*”.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Instruirea specialiștilor EMD la nivel raional / comunitar în baza Instrucțiunilor privind intervenția organelor de asistență socială, instituțiilor medicale și poliției în cazurile de violență în familie

Activitate specifică 7.1.6. Realizarea unui studiu privind prevalența, cauzele și consecințele diferitelor forme de violență față de femei și fete, inclusiv violența în familie, care ar servi drept bază pentru intervenții comprehensive și orientate spre victime la nivel local și național

Termenul de executare: 2011-2012

Responsabilii de realizare: BNS, MMPSF / UNFPA, UNDP

Informația despre realizare:

1. În 2010 a fost organizat Studiul „Violența față de femei în familie”, care a inclus două componente: cercetarea cantitativă și calitativă. Lansarea rezultatelor este preconizată pentru I jumătate a 2011.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de finalizare.

Recomandări:

1. Diseminarea informației în rândul specialiștilor.
2. Informarea populației despre rezultatele studiului.

Activitatea specifică 7.1.7. Organizarea campaniilor de informare și conștientizare, inclusiv campania de 16 zile a ONU, pentru publicul larg privind problema violenței față de femei, fete și băieți, inclusiv traficul de ființe umane, drept violare a drepturilor omului

Termenul de executare: 2011-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF, MAI, ME / OSCE, UNFPA, UNDP, UNIFEM, UNAIDS, OIM

Informația despre realizare:

1. În 2010 Campania Mondială „16 Zile de acțiuni împotriva violenței în bază de gen” a acoperit prin activități peste 100.000 femei și bărbați, fete și băieți din Moldova. Concursul Republican “Indiferența susține violența” în 2010 s-a aflat la a treia ediție (ONG „Gender-Centru”, ME, MMPS cu suportul UNFPA și al Misiunii OSCE în R.M, în cadrul Campaniei „16 zile”. La concurs au participat peste 400 de copii (circa 85% - fete) din 24 de unități administrative ale republicii.
2. În jur de 4,000 familii au beneficiat de activități educaționale organizate de EMD comunitare pe parcursul anului.
3. Circa 10.000 de persoane din comunitățile țintă, inclusiv peste 5.300 de copii au beneficiat deja de activitățile implementate în cadrul diferitor inițiative comunitare
4. Pentru sensibilizarea opiniei publice asupra problemelor delincvenței juvenile, precum și prevenirea abuzului față de femei și copii, cât și în cadrul familiei, de către serviciile de ramură pe parcursul anului 2010 au fost realizate 474 materiale, inclusiv 107 emisiuni televizate, 78 reportaje radio și 289 publicații în presă etc.

Concluzie: Realizată.

Recomandări:

1. Necesitatea identificării alocărilor financiare pentru organizarea unor astfel de acțiuni din bugetele administrativ-teritoriale și bugetului de stat.

Activitatea specifică 7.1.8. Elaborarea cadrului normativ pentru colectarea, analizarea și distribuirea datelor statistice dezagregate în funcție de sex privind tipurile și gradul de extindere a violenței.

Termenul de executare: 2011-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF, MAI, MS, BNS / UNFPA, OIM

Informația despre realizare:

1. La momentul actual sunt aprobate două documente strategice în domeniul protecției sociale ce se referă la crearea sistemului informațional: Hotărîrea Guvernului nr. 1356 din 03.12.2008 cu privire la aprobarea Structurii Sistemului Informațional Automatizat „Asistența Socială” (în continuare SIAAS) și Hotărîrea Guvernului nr.544 din 09.09.09 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al cazurilor de violență în familie”. Totodată, este elaborat un proiect al Concepției sistemului informațional automatizat în domeniul protecției copilului aflat în dificultate, existînd de asemenea mai multe baze de date pentru evidența diferitor categorii de persoane asistate: victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, persoanelor cu dizabilități, prestatorilor de servicii sociale și beneficiarilor acestora.
2. În scopul optimizării colectării și utilizării datelor în sistemul de protecție socială ministerul a elaborat proiectul hotărîrii Guvernului pentru completarea celor două module din SIAAS axate pe prestații sociale și servicii sociale cu cinci module suplimentare: protecția drepturilor copiilor, prevenirea și combaterea violenței în familie, traficului de ființe umane, evidența și asistența socială a persoanelor cu dizabilități, asistența socială a persoanelor infectate/afectate HIV/SIDA, astfel creîndu-se o premisă pentru crearea unui sistem informațional automatizat integrat pentru toate nivelurile de administrare și management al sistemului de protecție socială. Un astfel de sistem va contribui la sporirea eficienței sistemului de protecție socială prin asigurarea informațională a ministerelor, altor autorități administrative centrale și locale, societății civile, precum și la consolidarea oportunităților de formare a personalului angajat în sistemul de asistență socială. Menționăm că actualmente se lucrează asupra îmbunătățirii proiectului în cauză în baza avizelor parvenite de la ministerele de resort și partenerii naționali și internaționali cu competențe în domeniu.
3. Inițiativa de elaborare și implementare a unui sistem informațional automatizat integrat în domeniul protecției sociale a fost coordonată și

ulterior unanim susținută și de către organizațiile internaționale care activează în domeniul vizat (Banca Mondială, Organizația Internațională pentru Migrație, Fondul Națiunilor Unite pentru Populație, Fondul Națiunilor Unite pentru Copii, Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională și altele), precum și de către organizațiile neguvernamentale.

4. La etapa actuală MAI asigură evidența cazurilor de VF și TFU, care se află în vizorul organelor de drept, conform calificărilor consecințelor acestor fenomene.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Pentru crearea acestui sistem informațional este necesară identificarea resurselor financiare suplimentare de care MMPSF nu dispune la ora actuală.

Obiectiv specific 7.3. Îmbunătățirea serviciilor de reabilitare și reintegrare a victimelor traficului de ființe umane și violenței, în particular femei și fete

Activitate specifică 7.3.3. Susținerea metodologică acordată pentru trei centre ce acordă servicii victimelor violenței în familie/traficului de ființe umane

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF, APL

Informația despre realizare:

1. În scopul executării prevederilor Legii nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, a fost definitivat și înaintat Guvernului proiectul Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a centrelor de reabilitare a victimelor violenței în familie și ulterior aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 129 din 22.02.2010.
2. Au fost elaborate Standarde minime de calitate pentru serviciile prestate victimelor violenței în familie și aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1200 din 23.12.2010.
3. A fost elaborat și expediat pentru avizare prin scr. nr. 08/963 din 14.05.2010, instituțiilor abilitate, proiectul Regulamentului cu privire la identificarea victimelor și potențialelor victimele traficului de ființe umane, instrument operațional de lucru pentru organele centrale de specialitate ale administrației publice și alte autorități administrative centrale, administrația publică locală, societatea civilă, organizațiile interguvernamentale, prestatorii de servicii, indiferent de tipul de proprietate și forma organizatorico-juridică a acestora. Proiectul a fost definitivat și expediat Comitetului Național pentru Combaterea Traficului

de Ființe Umane pentru examinare și luare a deciziei cu privire la modalitatea de aprobare a acestuia.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Continuarea acordării suportului metodologic Centrelor menționate (participarea la ședințele interne de evaluare, implicarea acestora la elaborarea documentelor de politici sectoriale).

Domeniul 8. Creșterea nivelului de conștientizare publică și mijloacele de informare în masă

Obiectivul specific 8.2. Combaterea imaginii sexiste în spoturile publicitare și mijloacele de informare în masă

Activitate specifică 8.2.1. Identificarea și reducerea practicilor existente în rândul organizațiilor media care continuă să violeze demnitatea umană și fac uz de imagini negative a femeilor și bărbaților în mijloacele de informare în masă, inclusiv în spoturile publicitare

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: CCA / MMPSF

Informația despre realizare:

1. Analiza sesizărilor vizavi de imaginea femeilor în publicitatea stradală în vederea identificării instrumentelor de combatere a imaginii sexiste a femeilor în publicitatea stradală.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Identificarea indicatorilor / criteriilor de evaluare a publicității prin prisma de gen în vederea depășirii / eliminării aspectelor sexiste.
2. Elaborarea prevederilor legal-normative care ar facilita expertizarea materialelor publicitare în vederea respectării principiului egalității de gen și abilitarea structurii relevante în domeniu.

Activitate specifică 8.2.2. Campanii de promovare, de informare și consolidare a capacităților adresate instituțiilor media pentru a promova o imagine de gen adecvată și echilibrată

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: CCA / MMPSF

Informația despre realizare:

1. La 9 septembrie 2010 la inițiativa Misiunii OSCE în Moldova cu implicarea activă a Comisiei Guvernamentale pentru egalitate între femei și bărbați, MMPSF a fost organizată Masa rotundă “Ce beneficii aduce implicarea mai largă a femeilor în viața politică și dezvoltarea

economică?”. În cadrul evenimentului a fost abordat și acest segment, Sesiunea tematică “*Cum mass-media poate exercita un impact mai semnificativ*”.

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare.

Recomandări:

1. Fortificarea capacităților jurnaliștilor pentru a promova o imagine de gen adecvate și echilibrate.

Domeniul 9. Mecanismul național

Obiectiv specific 9.1. Îmbunătățirea responsabilității pentru egalitate de gen

Activitate specifică 9.1.4. Consolidarea capacităților membrilor Comisiei guvernamentale, precum și a unităților gender (cum ar fi integrarea perspectivei de gen, analiza de gen, utilizarea statisticii de gen și mecanismelor de monitorizare, utilizarea bugetării sensibile la dimensiunea de gen etc.)

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF

Informația despre realizare:

1. Organizarea a trei ședințe a Comisiei guvernamentale pentru egalitate între femei și bărbați, la care au participat reprezentanții structurilor abilitate, ai societății civile, organizațiilor internaționale active în domeniu.
2. Crearea Consiliilor de coordonare în domeniul egalității de gen în cadrul Ministerului Finanțelor, MMPSF, Ministerului Economiei
3. Seminare de instruire pentru unitățile gender în Bugetarea sensibilă la gen, în HIV/SIDA, elaborarea Raportului de implementare a CEDAW.

Concluzie: Realizată / în proces de realizare

Recomandări:

1. Fortificarea capacităților unităților gender din ministerele de resort.

Obiectiv specific 9.2. Consolidarea rețelelor de parteneriat și susținerea dialogului social

Activitate specifică 9.2.1. Crearea și consolidarea grupului de lucru pentru elaborarea raportului consolidat (patru și cinci) al Guvernului privind implementarea Convenției pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei, care urmează a fi prezentat în iulie 2011

Termenul de executare: 2010-2012

Responsabilii de realizare: MMPSF

Informația despre realizare:

1. Stabilit dialog social și parteneriat în cadrul Comisiei guvernamentale pentru egalitate între femei și bărbați, prin includerea și implicarea activă a reprezentanților societății civile.
2. Stabilit dialog social la realizarea Proiectului “Protecția și abilitarea victimelor traficului de ființe umane și violenței în familie”.
3. Elaborat PLANUL de activități în vederea elaborării Raportului cu privire la implementarea CEDAW în Republica Moldova (MMPSF)
4. Organizat seminar pentru unitățile gender în vederea familiarizării acestora cu noile criterii ONU de elaborare a rapoartelor periodice asupra tratatelor internaționale. Informațiile au fost plasate pe www.mmpsf.gov.md

Concluzie: Realizată parțial / în proces de realizare

Recomandări:

1. Dezvoltarea dialogului prin acțiuni comune.

CONCLUZII:

- Majoritatea obiectivelor și activităților specifice stipulate în Planul de acțiuni pentru implementarea, în perioada 2010-2012, a Programului național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015, au fost realizate / se află în proces de realizare. În același timp, cel mai puțin valorificat a rămas domeniul creșterii nivelului de conștientizare publică și mijloacele de informare în masă, domeniul educației (în special prin prisma insuficienței alocărilor financiare a acestor domenii).
- În perioada raportării s-a reușit dezvoltarea unor structuri ale Mecanismului instituțional în domeniu prin crearea Consiliilor de coordonare în domeniul egalității de gen în cadrul MF, MMPSF, ME și instruirea unităților gender din ministerele de resort.
- A fost stabilit dialogul dintre structurile de stat și organizațiile societății civile în domeniul vizat prin participarea directă a acestora atât la elaborarea documentelor de politici cât și la activități concrete la nivel de societate / comunitate.
- Drept problemă importantă rămâne finanțarea de la Bugetul de stat a activităților de implementare a prezentului Program național. Dat fiind faptul ca domeniul asigurării egalității de gen este unul intersectorial, finanțarea acestuia urmează a fi efectuată din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetele respective ale autorităților publice relevante și din alte surse, conform legislației (dar care trebuie prevăzute expres).
- Informațiile structurilor abilitate confirmă insuficiența de resurse umane și financiare adresate implementării Planului național. În pofida organizării multiplelor activități în domeniu la nivel local, o mare parte din responsabilități sunt puse pe seama ONG-ilor și organizațiilor internaționale.
- Menționăm creșterea calității unor rapoarte a ministerelor de resort, ce reprezintă un rezultat al acțiunilor de consolidare a capacităților specialiștilor în domeniu. În acest sens drept exemplu pozitiv poate servi modalitatea de raportare a subdiviziunilor MMPSF, MAI, ANOFM, BNS, Ministerului Educației, Ministerului Economiei. Informațiile cu privire la acțiunile realizate sunt structurate conform planului vizat / sunt prezentate și unele analize a domeniului de intervenție.
- În același timp, menționăm că unele structuri instituționale nu și-au identificat direcțiile de activitate în cadrul documentului menționat. În acest sens, se atestă necesitatea de a sensibiliza reprezentanții ministerelor și altor structuri decizionale și executive la capitolul „gender mainstreaming” sau abordare complexă a egalității între femei și bărbați, care prevede integrarea principiului egalității între femei și bărbați în politicile și în programele din toate domeniile și la toate nivelurile de adoptare și aplicare a deciziilor. Acest lucru ar facilita înțelegerea ideii că fiecare structură este responsabilă

de promovarea acestui concept în activitatea sa în pofida faptului că nu sunt expres indicate drept responsabile de implementarea prevederilor Programului național și a Planului de acțiuni sau altor documente strategice.

- În perioada raportării structurile de stat abilitate în domeniu au stabilit un dialog constructiv cu partenerii internaționali: UNFPA, UNIFEM, OIM, Misiunea OSCE în Moldova, UNAIDS, UNDP etc., în vederea valorificării dimensiunii de gen la realizarea activităților planificate. În același timp, se atestă necesitatea ajustării mai stricte a unor acțiuni ale donatorilor la necesitățile țării, coordonarea mai eficientă a resurselor existente.

Limitări și obstacole:

- Insuficiență de resurse în implementarea Planului de acțiuni
- Coordonarea insuficientă a activităților structurilor abilitate
- Lipsa unităților gender la nivel de APL, care are impact negativ asupra gradului de implementare a politicilor în domeniu și se prezintă ca o lacună în Mecanismul instituțional național în domeniu (aspecte identificate în informațiile parvenite de la APL)
- Mediatizarea slabă a PNAEG
- Calitatea nerelevantă a unor rapoarte sectoriale și teritoriale (fără analize, preponderent cu caracter descriptiv; în rapoarte au fost incluse toate activitățile structurilor de resort, care nu au fost acoperite de PNAEG)
- Insuficiența indicatorilor calitativi relevanți monitorizării etc.

Lecții învățate:

- Monitorizarea necesită implicarea mai multor actori sociali, atât a reprezentanților structurilor de stat, cât și a societății civile, în scopul asigurării unei abordări realiste a domeniului / documentului analizat.
- Realizarea eficientă a monitorizării necesită dezvoltarea capacităților respective atât a reprezentanților structurilor de stat, cât și a societății civile; elaborarea ghidurilor speciale.
- Antrenarea în procesul de monitorizare a mai multor actori sociali poate duce la unele avantaje: conștientizarea comună a problemelor și identificarea soluțiilor / recomandărilor relevante pentru domeniul prioritar de intervenție.

RECOMANDĂRI

- Dezvoltarea capacităților specialiștilor în monitorizarea și raportarea acțiunilor (la nivel central și local).
- Dezvoltarea activităților specialiștilor în domeniul identificării / stabilirii cost-eficienței acțiunilor planificate și realizate.
- Reevaluarea indicatorilor de evaluare a acțiunilor (PNAEG).

- Colectarea și alocarea resurselor adecvate pentru implementarea PNAEG.
- Elaborarea unui Ghid metodologic referitor la organizarea acțiunilor în domeniul egalității de gen.
- Inițierea procedurii de adoptare a Convenției ILO nr. 156.
- Instruirea specialiștilor EMD la nivel raional / comunitar în baza Instrucțiunilor privind intervenția organelor de asistență socială, instituțiilor medicale și poliției în cazurile de violență în familie.
- Dezvoltarea serviciilor de consiliere psiho-socială familială și a persoanelor în situații de criză.
- Sensibilizarea populației asupra fenomenului hărțuirii sexuale în vederea identificării mai eficiente a acestuia.
- Instruirea organelor de drept în identificarea și managementul cazurilor de hărțuire sexuală.
- Elaborarea prevederilor legal-normative care ar facilita expertizarea materialelor publicitare în vederea respectării principiului egalității de gen și abilitarea structurii relevante în domeniu.
- Identificarea indicatorilor / criteriilor de evaluare a publicității prin prisma de gen în vederea depășirii / eliminării aspectelor sexiste.
- Necesitatea identificării alocărilor financiare pentru organizarea acțiunilor în domeniul egalității de gen în contextul PNAEG din bugetele administrativ-teritoriale și bugetul de stat.
- Identificarea resurselor financiare suplimentare pentru crearea Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al cazurilor de violență în familie”.
- Continuarea acordării suportului metodologic Centrelor pentru asistența victimelor traficului de ființe umane și violenței în familie (participarea la ședințele interne de evaluare, implicarea acestora la elaborarea documentelor de politici sectoriale).
- Stabilirea unui mecanism de raportare anuală a stadiului îndeplinirii acțiunilor cuprinse în PNAEG și alte angajamente, de fiecare autoritate / instituție publică responsabilă.
- Mediatizarea pe larg a PNAEG și a activităților realizate.
- Fortificarea cooperării structurilor de stat, APL și societatea civilă.